4. PROTOKOL O STATUTU EVROPSKEGA SISTEMA CENTRALNIH BANK IN EVROPSKE CENTRALNE BANKE

VISOKE POGODBENICE SO SE –

Z ŽELJO oblikovati Statut Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke, predviden v I-30. členu in drugem odstavku III-187. člena Ustave –

DOGOVORILE o naslednjih določbah, priloženih Pogodbi o Ustavi za Evropo:

I. POGLAVJE

EVROPSKI SISTEM CENTRALNIH BANK

1. člen

Evropski sistem centralnih bank

(1) V skladu s prvim odstavkom I-30. člena Ustave Evropska centralna banka in nacionalne centralne banke sestavljajo Evropski sistem centralnih bank. Evropska centralna banka in nacionalne centralne banke držav članic, katerih valuta je euro, sestavljajo Eurosistem.

(2) Evropski sistem centralnih bank in Evropska centralna banka svoje naloge in dejavnosti opravljata v skladu z Ustavo in tem statutom.

II. POGLAVJE

CILJI IN NALOGE EVROPSKEGA SISTEMA CENTRALNIH BANK

2. člen

Cilji

V skladu z drugim odstavkom I-30. člena in prvim odstavkom III-185. člena Ustave je poglavitni cilj Evropskega sistema centralnih bank ohranjanje stabilnosti cen. Ne glede na ta cilj Evropski sistem centralnih bank podpira splošne ekonomske politike v Uniji z namenom prispevati k doseganju ciljev Unije, opredeljenih v I-3. členu Ustave. Evropski sistem centralnih bank ravna po načelu odprtega tržnega gospodarstva s svobodno konkurenco, pri čemer daje prednost učinkovitemu razporejanju virov in v skladu z načeli iz III-177. člena Ustave.

3. člen

Naloge

(1) V skladu z drugim odstavkom III-185. člena Ustave so temeljne naloge Evropskega sistema centralnih bank:

a) opredeliti in izvajati denarno politiko Unije;

b) opravljati devizne posle v skladu s III-326. členom Ustave;

c) imeti in upravljati uradne devizne rezerve držav članic;

d) podpirati nemoteno delovanje plačilnih sistemov.

(2) V skladu s tretjim odstavkom III-185. člena Ustave točka c) prejšnjega odstavka ne vpliva na to, da imajo vlade držav članic operativna devizna sredstva in da jih upravljajo.

(3) V skladu s petim odstavkom III-185. člena Ustave Evropski sistem centralnih bank prispeva k nemotenemu vodenju politik pristojnih organov glede bonitetnega nadzora kreditnih institucij in stabilnosti finančnega sistema.

4. člen

Svetovalne funkcije

V skladu s četrtim odstavkom III-185. člena Ustave se Evropsko centralno banko zaprosi, da svetuje:

a) glede vseh predlaganih aktov Unije na področjih v okviru njenih pooblastil;

b) nacionalnim organom glede vseh osnutkov zakonodajnih predpisov na področjih iz njene pristojnosti, vendar v mejah in pod pogoji, ki jih Svet določi v skladu s postopkom iz 41. člena tega statuta.

Evropska centralna banka lahko ustreznim institucijam, organom, uradom ali agencijam Unije ali nacionalnim organom predloži mnenja o zadevah s področij v okviru njenih pooblastil.

5. člen

Zbiranje statističnih informacij

(1) Za izpolnjevanje nalog Evropskega sistema centralnih bank Evropska centralna banka ob pomoči nacionalnih centralnih bank zbira potrebne statistične informacije od pristojnih nacionalnih organov ali neposredno od gospodarskih subjektov. V ta namen sodeluje z institucijami, organi, uradi

ali agencijami Unije in s pristojnimi organi držav članic ali tretjih držav ter z mednarodnimi organizacijami.

(2) Nacionalne centralne banke izvajajo naloge iz prejšnjega odstavka, kolikor je najbolj mogoče.

(3) Kadar je to potrebno, Evropska centralna banka prispeva k usklajevanju pravil in običajnih postopkov glede zbiranja, urejanja in razpošiljanja statističnih podatkov s področij v okviru njenih pooblastil.

(4) Svet v skladu s postopkom iz 41. člena tega statuta opredeli fizične in pravne osebe, ki so obvezane poročati, pravila o zaupnosti in ustrezne izvršilne določbe.

6. člen

Mednarodno sodelovanje

(1) Na področju mednarodnega sodelovanja, ki vključuje naloge, zaupane Evropskemu sistemu centralnih bank, Evropska centralna banka odloča o načinu zastopanosti Evropskega sistema centralnih bank.

(2) Evropska centralna banka in nacionalne centralne banke, če jim Evropska centralna banka to odobri, lahko sodelujejo v mednarodnih denarnih institucijah.

(3) Prvi in drugi odstavek tega člena ne vplivata na III-196. člen Ustave.

III. POGLAVJE

ORGANIZACIJA EVROPSKEGA SISTEMA CENTRALNIH BANK

7. člen

Neodvisnost

V skladu s III-188. členom Ustave ne smejo niti Evropska centralna banka niti nacionalne centralne banke, pa tudi noben član njihovih organov odločanja pri izvajanju pooblastil ter opravljanju nalog in dolžnosti po Ustavi in tem statutu zahtevati ali sprejemati navodil od institucij, organov, uradov ali agencij Unije, vlad držav članic ali katerih koli drugih organov. Institucije, organi, uradi ali agencije Unije ter vlade držav članic se obvezujejo, da bodo to načelo spoštovali in ne bodo poskušali vplivati na člane organov odločanja Evropske centralne banke ali nacionalnih centralnih bank pri opravljanju njihovih nalog.

8. člen

Splošno načelo

Evropski sistem centralnih bank vodijo organi odločanja Evropske centralne banke.

9. člen

Evropska centralna banka

(1) Evropska centralna banka, ki ima v skladu s tretjim odstavkom I-30. člena Ustave pravno osebnost, ima v vsaki državi članici kar najširšo pravno in poslovno sposobnost, ki jo pravnim osebam priznava nacionalna zakonodaja. Zlasti lahko banka pridobiva premičnine in nepremičnine ali z njimi razpolaga ter je lahko stranka v sodnem postopku.

(2) Evropska centralna banka zagotovi, da se naloge, ki jih ima Evropski sistem centralnih bank po drugem, tretjem in petem odstavku III-185. člena Ustave, izvajajo z njeno lastno dejavnostjo v skladu s tem statutom ali prek nacionalnih centralnih bank v skladu s prvim odstavkom 12. člena in 14. členom tega statuta.

(3) V skladu s prvim odstavkom III-187. člena Ustave sta organa odločanja Evropske centralne banke Svet Evropske centralne banke in Izvršilni odbor.

10. člen

Svet Evropske centralne banke

(1) V skladu s prvim odstavkom III-382. člena Ustave sestavljajo Svet Evropske centralne banke člani Izvršilnega odbora Evropske centralne banke in guvernerji nacionalnih centralnih bank držav članic brez posebne ureditve iz III-197. člena Ustave.

(2) Vsak član Sveta Evropske centralne banke ima en glas. Od dne, ko število članov Sveta Evropske centralne banke preseže 21, ima vsak član Izvršilnega odbora en glas in je število guvernerjev z glasovalno pravico 15. Te glasovalne pravice se dodelijo in rotirajo na naslednji način:

a) od dne, ko število guvernerjev preseže 15 in dokler ne doseže števila 22, so guvernerji razdeljeni v dve skupini glede na razvrstitev velikosti deleža države članice zadevne nacionalne centralne banke v agregatnem bruto domačem proizvodu po tržnih cenah in v skupni agregatni bilanci stanja denarnih finančnih institucij držav članic, katerih valuta je euro. Deleži v agregatnem bruto domačem proizvodu po tržnih cenah oziroma v skupni zbirni bilanci stanja denarnih finančnih institucij so ponderirani s 5/6 oziroma z 1/6. Prvo skupino sestavlja pet guvernerjev in drugo skupino preostali guvernerji. Pogostost glasovalnih pravic guvernerjev, razporejenih v prvo skupino, ne sme biti manjša od pogostosti glasovalnih pravic guvernerjev druge skupine. Ob upoštevanju prejšnjega stavka se prvi skupini dodelijo štiri glasovalne pravice in drugi skupini enajst glasovalnih pravic;

b) od dne, ko število guvernerjev doseže 22, so guvernerji razdeljeni v tri skupine skladno z razvrstitvijo na podlagi meril, ki jih določa točka a) tega odstavka. Prvo skupino sestavlja pet guvernerjev in se ji dodelijo štiri glasovalne pravice. Drugo skupino sestavlja polovica skupnega števila guvernerjev, pri čemer se deli zaokrožijo navzgor na najbližje celo število, in se ji dodeli osem glasovalnih pravic. Tretjo skupino sestavljajo preostali guvernerji in se ji dodeli tri glasovalne pravice;

c) v vsaki posamezni skupini imajo guvernerji glasovalne pravice enako dolgo;

d) za izračun deležev v agregatnem bruto domačem proizvodu po tržnih cenah se uporabi drugi odstavek 29. člena tega statuta. Skupna agregatna bilanca stanja denarnih finančnih institucij se izračuna v skladu s statističnim okvirom, ki se v Uniji uporablja v času izračuna;

e) če se agregatni bruto domači proizvod po tržnih cenah prilagodi v skladu s tretjim odstavkom 29. člena tega statuta, ali če se poveča število guvernerjev, se v skladu z načeli, ki jih določa ta pododstavek, prilagodi velikost in/ali sestava skupin;

f) Svet Evropske centralne banke, ki odloča z dvotretjinsko večino vseh svojih članov z ali brez glasovalne pravice, sprejme vse ukrepe, potrebne za uresničevanje načel, ki jih določa ta pododstavek, in lahko odloči, da se začetek sistema rotacije preloži do datuma, ko število guvernerjev preseže 18.

Pravica do glasovanja se uresničuje osebno. Ne glede na to pravilo je lahko v poslovniku iz tretjega odstavka 12. člena tega statuta določeno, da lahko člani Sveta Evropske centralne banke glasujejo po telekonferenci. Ta poslovnik tudi določa, da lahko član Sveta Evropske centralne banke, ki daljši čas ne more biti navzoč na sejah Sveta Evropske centralne banke, imenuje namestnika kot člana Sveta Evropske centralne banke.

Določbe prvega in drugega pododstavka tega odstavka ne vplivajo na glasovalne pravice vseh članov Sveta Evropske centralne banke z ali brez glasovalne pravice po tretjem odstavku in drugem in tretjem odstavku 40. člena tega statuta. Če v tem statutu ni določeno drugače, Svet Evropske centralne banke odloča z navadno večino članov, ki imajo glasovalno pravico. Pri neodločenem izidu glasovanja ima predsednik odločilni glas.

Svet Evropske centralne banke je sklepčen, če sta navzoči dve tretjini članov, ki imajo glasovalno pravico. Če svet ni sklepčen, lahko predsednik skliče izredno sejo, na kateri se odločitve sprejmejo ne glede na sklepčnost.

(3) Za vse odločitve, ki se sprejemajo v skladu z 28., 29., 30., 32., 33. in 49. členom tega statuta, se glasovi v Svetu Evropske centralne banke ponderirajo v skladu z deležem nacionalnih centralnih bank v vpisanem kapitalu Evropske centralne banke. Vrednost ponderjev, ki jih imajo glasovi članov Izvršilnega odbora, je enaka nič. Odločitev, za katero je potrebna kvalificirana večina, je sprejeta, če glasovi, oddani v njeno podporo, zastopajo vsaj dve tretjini vpisanega kapitala Evropske centralne banke in vsaj polovico delničarjev. Guverner, ki ne more biti navzoč, lahko imenuje namestnika, da odda njegov ponderirani glas.

(4) Seje so tajne. Svet Evropske centralne banke se lahko odloči, da rezultate svojih posvetovanj objavi.

(5) Svet Evropske centralne banke se sestane vsaj desetkrat na leto.

11. člen

Izvršilni odbor

(1) V skladu s prvim pododstavkom drugega odstavka III-382. člena Ustave sestavljajo Izvršilni odbor predsednik, podpredsednik in štirje drugi člani.

Člani opravljajo svoje naloge polni delovni čas. Člani ne smejo opravljati nobene druge poklicne dejavnosti, bodisi pridobitne ali nepridobitne, razen če to izjemoma odobri Svet Evropske centralne banke.

(2) V skladu z drugim odstavkom III-382. člena Ustave predsednika, podpredsednika in druge člane Izvršilnega odbora imenuje Evropski svet s kvalificirano večino, na priporočilo Sveta, po predhodnem posvetovanju z Evropskim parlamentom in Svetom Evropske centralne banke med osebami, ki imajo ugled in poklicne izkušnje na denarnem ali bančnem področju.

Mandat članov je osem let in ne morejo biti ponovno imenovani.

Samo državljani držav članic so lahko člani Izvršilnega odbora.

(3) Pogoji za zaposlitev članov Izvršilnega odbora, zlasti njihove plače, pokojnine in drugi prejemki socialne varnosti, so predmet pogodb z Evropsko centralno banko in jih določi Svet Evropske centralne banke na predlog odbora, sestavljenega iz treh članov, ki jih imenuje Svet Evropske centralne banke, in treh članov, ki jih imenuje Svet. Člani Izvršilnega odbora nimajo pravice glasovati o zadevah iz tega odstavka.

(4) Če član Izvršilnega odbora ne izpolnjuje več pogojev za opravljanje svojih dolžnosti ali če je zagrešil hujšo kršitev, ga lahko Sodišče na predlog Sveta Evropske centralne banke ali Izvršilnega odbora razreši.

(5) Vsi osebno navzoči člani Izvršilnega odbora imajo pravico glasovati in imajo v ta namen en glas. Če ni določeno drugače, odloča Izvršilni odbor z navadno večino oddanih glasov. Pri neodločenem izidu glasovanja ima predsednik odločilni glas. Način glasovanja je določen v poslovniku iz tretjega odstavka 12. člena tega statuta.

(6) Izvršilni odbor je odgovoren za tekoče poslovanje Evropske centralne banke.

(7) Prosto mesto v Izvršilnem odboru se zapolni z imenovanjem novega člana v skladu z drugim odstavkom tega člena.

12. člen

Odgovornosti organov odločanja

(1) Svet Evropske centralne banke sprejema smernice in odločitve, potrebne za izvajanje nalog, ki so zaupane Evropskemu sistemu centralnih bank v skladu z Ustavo in tem statutom. Svet Evropske centralne banke oblikuje denarno politiko Unije, ki po potrebi vključuje odločitve glede bližnjih denarnih ciljev, ključnih obrestnih mer in zagotavljanja rezerv v Evropskem sistemu centralnih bank, ter oblikuje potrebne smernice za njihovo izvajanje.

Izvršilni odbor izvaja denarno politiko v skladu s smernicami in odločitvami, ki jih sprejme Svet Evropske centralne banke. Pri tem Izvršilni odbor daje potrebna navodila nacionalnim centralnim bankam. Poleg tega lahko Izvršilni odbor dobi nekatera prenesena pooblastila, kadar Svet Evropske centralne banke tako odloči.

Kolikor je možno in ustrezno ter ne glede na določbe tega člena naloži Evropska centralna banka nacionalnim centralnim bankam opravljanje poslov, ki so sestavni del nalog Evropskega sistema centralnih bank.

(2) Izvršilni odbor je odgovoren za pripravo sej Sveta Evropske centralne banke.

(3) Svet Evropske centralne banke sprejme poslovnik, ki določa notranjo organizacijo Evropske centralne banke in njenih organov odločanja.

(4) Svet Evropske centralne banke opravlja svetovalne funkcije iz 4. člena tega statuta.

(5) Svet Evropske centralne banke sprejema odločitve iz 6. člena tega statuta.

13. člen

Predsednik

(1) Predsednik ali v njegovi odsotnosti podpredsednik predseduje Svetu Evropske centralne banke in Izvršilnemu odboru Evropske centralne banke.

(2) Ne glede na določbe 38. člena tega statuta predsednik ali oseba, ki jo imenuje predsednik, zastopa Evropsko centralno banko navzven.

14. člen

Nacionalne centralne banke

(1) V skladu s III-189. členom Ustave vsaka država članica zagotovi, da je njena nacionalna zakonodaja, vključno s statutom nacionalne centralne banke, združljiva z Ustavo in tem statutom.

(2) V statutih nacionalnih centralnih bank se zlasti določi, da mandat guvernerja nacionalne centralne banke ni krajši od petih let.

Guverner je lahko razrešen funkcije le, če ne izpolnjuje več pogojev, ki se zahtevajo za opravljanje njegovih dolžnosti, ali če je zagrešil hujšo kršitev. Zadevni guverner ali Svet Evropske centralne banke lahko zaradi kršitve Ustave ali katerega koli pravnega pravila o njeni uporabi takšno odločitev predloži Sodišču. Tak postopek se mora sprožiti v roku dveh mesecev od objave odločitve ali njenega uradnega obvestila tožniku, če tega ni bilo, pa od dne, ko je zanjo izvedel.

(3) Nacionalne centralne banke so sestavni del Evropskega sistema centralnih bank in delujejo v skladu s smernicami in navodili Evropske centralne banke. Svet Evropske centralne banke stori vse potrebno za zagotovitev upoštevanja smernic in navodil Evropske centralne banke ter zahteva, da se mu dajo vse potrebne informacije.

(4) Nacionalne centralne banke lahko opravljajo tudi funkcije, ki niso navedene v tem statutu, razen če Svet Evropske centralne banke z dvotretjinsko večino oddanih glasov ugotovi, da so te funkcije v nasprotju s cilji in nalogami Evropskega sistema centralnih bank. Te funkcije, ki jih nacionalne centralne banke izvajajo na lastno odgovornost in zanje same jamčijo, ne veljajo za sestavni del funkcij Evropskega sistema centralnih bank.

15. člen

Obveznosti poročanja

(1) Evropska centralna banka pripravlja in objavlja poročila o dejavnostih Evropskega sistema centralnih bank najmanj četrtletno.

(2) Vsak teden se objavi konsolidirani računovodski izkaz Evropskega sistema centralnih bank.

(3) V skladu s tretjim odstavkom III-383. člena Ustave Evropska centralna banka naslovi letno poročilo o dejavnostih Evropskega sistema centralnih bank ter o denarni politiki preteklega in tekočega leta na Evropski parlament, Evropski svet, Svet in Komisijo.

(4) Poročila in izkazi iz tega člena so vsem zainteresiranim strankam na voljo brezplačno.

16. člen

Bankovci

V skladu s prvim odstavkom III-186. člena Ustave ima Svet Evropske centralne banke izključno pravico odobriti izdajanje eurobankovcev v Uniji. Bankovce lahko izdajajo Evropska centralna banka in nacionalne centralne banke. Samo bankovci, ki jih izdajajo Evropska centralna banka in nacionalne centralne banke, so zakonito plačilno sredstvo v Uniji.

Evropska centralna banka, kolikor je najbolj mogoče, upošteva obstoječe postopke glede izdajanja in oblikovanja bankovcev.

IV. POGLAVJE

DENARNE FUNKCIJE IN POSLOVANJE EVROPSKEGA SISTEMA CENTRALNIH BANK

17. člen

Računi pri Evropski centralni banki in nacionalnih centralnih bankah

Evropska centralna banka in nacionalne centralne banke lahko za opravljanje svojega poslovanja odpirajo račune za kreditne institucije, osebe javnega prava in druge udeležence na trgu ter sprejemajo premoženje za zavarovanje terjatev, vključno z nematerializiranimi vrednostnimi papirji.

18. člen

Operacije odprtega trga in kreditni posli

(1) Za doseganje ciljev Evropskega sistema centralnih bank in za izvajanje njegovih nalog lahko Evropska centralna banka in nacionalne centralne banke:

a) posredujejo na finančnih trgih z dokončnimi nakupi in prodajami (promptno in terminsko) ali z začasno prodajo in s posojanjem ali izposojanjem terjatev in tržnih instrumentov, izraženih v eurih ali drugih valutah, pa tudi plemenitih kovin;

b) sklepajo kreditne posle s kreditnimi institucijami in drugimi udeleženci na trgu na podlagi ustreznega zavarovanja posojil.

(2) Evropska centralna banka določi splošna načela za operacije odprtega trga in kreditne posle, ki jih izvaja sama ali nacionalne centralne banke, vključno z načeli glede objave pogojev, pod katerimi so pripravljene sklepati posle.

19. člen

Obvezne rezerve

(1) Z upoštevanjem 2. člena tega statuta lahko Evropska centralna banka od kreditnih institucij s sedežem v državah članicah zahteva, da imajo v skladu s cilji denarne politike obvezne rezerve pri Evropski centralni banki in nacionalnih centralnih bankah. Način izračuna in določitev zahtevane višine lahko opredeli Svet Evropske centralne banke. V primeru ugotovljenih kršitev ima Evropska centralna banka pravico zaračunati zamudne obresti in naložiti druge sankcije s primerljivim učinkom.

(2) Za uporabo tega člena Svet v skladu s postopkom iz 41. člena tega statuta določi osnovo za obvezne rezerve ter najvišja dopustna razmerja med temi rezervami in njihovo osnovo, pa tudi ustrezne sankcije za kršitve.

20. člen

Drugi instrumenti denarnega nadzora

Svet Evropske centralne banke lahko z dvotretjinsko večino oddanih glasov odloči o uporabi drugih operativnih metod denarnega nadzora, ki se mu zdijo primerne, ob upoštevanju 2. člena tega statuta.

Svet v skladu s postopkom iz 41. člena tega statuta določi področje uporabe teh metod, če te nalagajo obveznosti tretjim osebam.

21. člen

Poslovanje s subjekti javnega prava

(1) V skladu s III-181. členom Ustave so prepovedane prekoračitve pozitivnega stanja na računu ali druge oblike kreditov pri Evropski centralni banki ali pri nacionalnih centralnih bankah v korist institucij, organov, uradov ali agencij Unije, institucionalnih enot centralne, regionalne ali lokalne ravni države ter drugih oseb javnega prava ali v korist javnih podjetij držav članic. Prav tako je prepovedano, da bi Evropska centralna banka ali nacionalne centralne banke neposredno od njih kupovale dolžniške instrumente.

(2) Evropska centralna banka in nacionalne centralne banke lahko nastopajo kot fiskalni agenti za osebe iz prejšnjega odstavka.

(3) Določbe tega člena se ne uporabljajo za kreditne institucije v javni lasti, ki jih nacionalne centralne banke in Evropska centralna banka pri zagotavljanju rezerv s strani centralnih bank obravnavajo enako kakor zasebne kreditne institucije.

22. člen

Klirinški in plačilni sistemi

Evropska centralna banka in nacionalne centralne banke lahko ustvarijo možnosti in Evropska centralna banka lahko sprejme predpise za zagotovitev učinkovitih in zanesljivih klirinških in plačilnih sistemov znotraj Unije in s tretjimi državami.

23. člen

Poslovanje s tujino

Evropska centralna banka in nacionalne centralne banke lahko:

a) vzpostavljajo odnose s centralnimi bankami in finančnimi institucijami v drugih državah ter, kadar je primerno, z mednarodnimi organizacijami;

b) kupujejo in prodajajo promptno in terminsko vse vrste deviznih sredstev in plemenitih kovin; izraz „devizna sredstva“ zajema vrednostne papirje in vsa druga sredstva v valuti katere koli države ali obračunski enoti ter v kateri koli obliki;

c) imajo in upravljajo sredstva iz tega člena;

d) opravljajo vse vrste bančnih poslov s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, tudi najemanje in dajanje posojil.

24. člen

Drugo poslovanje

Poleg poslov, ki izhajajo iz njihovih nalog, lahko Evropska centralna banka in nacionalne centralne banke sklepajo posle za svoje upravne namene ali za svoje zaposlene.

V. POGLAVJE

BONITETNI NADZOR

25. člen

Bonitetni nadzor

(1) Evropska centralna banka lahko svetuje o področju uporabe in izvajanju pravno zavezujočih aktov Unije, ki se nanašajo na bonitetni nadzor kreditnih institucij ter na stabilnost finančnega sistema, Svetu, Komisiji in pristojnim organom držav članic, ti pa jo o teh vprašanjih lahko tudi zaprosijo za mnenje.

(2) V skladu z evropskimi zakoni iz šestega odstavka III-185. člena Ustave lahko Evropska centralna banka izvaja posebne naloge v zvezi s politikami bonitetnega nadzora kreditnih in drugih finančnih institucij, z izjemo zavarovalnic.

VI. POGLAVJE

FINANČNE DOLOČBE EVROPSKEGA SISTEMA CENTRALNIH BANK

26. člen

Finančna poročila

(1) Poslovno leto se za Evropsko centralno banko in za nacionalne centralne banke začne prvega dne januarja in konča zadnji dan decembra.

(2) Letne računovodske izkaze Evropske centralne banke pripravi Izvršilni odbor v skladu z načeli, ki jih določi Svet Evropske centralne banke. Potem ko jih odobri Svet Evropske centralne banke, se objavijo.

(3) Izvršilni odbor za potrebe analiz in upravljanja pripravi konsolidirano bilanco stanja Evropskega sistema centralnih bank, ki zajema tista sredstva in obveznosti nacionalnih centralnih bank, ki spadajo v pristojnost Evropskega sistema centralnih bank.

(4) Za uporabo tega člena sprejme Svet Evropske centralne banke potrebna pravila za standardiziranje računovodstva in poročanja o poslovanju nacionalnih centralnih bank.

27. člen

Revizija

(1) Revizijo računovodskih izkazov Evropske centralne banke in nacionalnih centralnih bank opravljajo neodvisni zunanji revizorji, ki jih priporoči Svet Evropske centralne banke in potrdi Svet. Revizorji so pooblaščeni za pregled vseh poslovnih knjig in računov Evropske centralne banke in nacionalnih centralnih bank ter za pridobivanje celovitih informacij o njihovem poslovanju.

(2) III-384. člen Ustave se uporablja samo za preverjanje učinkovitosti upravljanja Evropske centralne banke.

28. člen

Kapital Evropske centralne banke

(1) Kapital Evropske centralne banke znaša 5 milijard eurov. Kapital se lahko poveča z zneski, ki jih z evropskim sklepom Svet Evropske centralne banke določi s kvalificirano večino iz tretjega odstavka 10. člena tega statuta v mejah in pod pogoji, določenimi s strani Sveta skladno s postopkom iz 41. člena tega statuta.

(2) Nacionalne centralne banke so edini vpisniki in lastniki kapitala Evropske centralne banke. Vpisovanje kapitala se izvede po ključu, določenem v skladu s 29. členom tega statuta.

(3) Svet Evropske centralne banke s kvalificirano večino iz tretjega odstavka 10. člena določi, koliko kapitala in v kakšni obliki se vplača.

(4) Deležev nacionalnih centralnih bank v vpisanem kapitalu Evropske centralne banke razen v primeru iz petega odstavka tega člena ni mogoče prenesti, zastaviti ali zaseči.

(5) Če se ključ iz 29. člena tega statuta prilagodi, nacionalne centralne banke izvedejo medsebojni prenos kapitalskih deležev v obsegu, ki zagotavlja, da je razdelitev kapitalskih deležev skladna s prilagojenim ključem. Svet Evropske centralne banke določi pogoje za te prenose.

29. člen

Ključ za vpis kapitala

(1) Ključ za vpis kapitala Evropske centralne banke, ki je bil prvič določen leta 1998 ob ustanovitvi Evropskega sistema centralnih bank, se določi tako, da se vsaki nacionalni centralni banki dodeli ponder v tem ključu, ki je enak vsoti:

— 50 % deleža zadevne države članice v prebivalstvu Unije v predzadnjem letu pred ustanovitvijo Evropskega sistema centralnih bank;

— 50 % deleža zadevne države članice v bruto domačem proizvodu Unije po tržnih cenah iz zadnjih petih let pred predzadnjim letom pred ustanovitvijo Evropskega sistema centralnih bank.

Odstotek se zaokroži navzgor ali navzdol na najbližji mnogokratnik 0,0001 odstotne točke.

(2) Statistične podatke za uporabo tega člena da na razpolago Komisija v skladu s pravili, ki jih sprejme Svet po postopku iz 41. člena tega statuta.

(3) Ponderji, določeni za nacionalne centralne banke, se po ustanovitvi Evropskega sistema centralnih bank prilagodijo vsakih pet let po analogiji s prvim odstavkom tega člena. Prilagojeni ključ se uporablja z učinkom od prvega dne naslednjega leta.

(4) Svet Evropske centralne banke sprejme vse druge ukrepe, ki so potrebni za uporabo tega člena.

30. člen

Prenos deviznih rezerv na Evropsko centralno banko

(1) Ne glede na določbe 28. člena tega statuta nacionalne centralne banke zagotovijo Evropski centralni banki devizne rezerve do zneska v protivrednosti 50 milijard eurov, kar ne vključuje valut držav članic, eurov, rezervnih pozicij pri Mednarodnem denarnem skladu in posebnih pravic črpanja. Svet Evropske centralne banke določi sorazmerje, po katerem jih Evropska centralna banka pozove k vplačilu. Evropska centralna banka je polno upravičena imeti in upravljati devizne rezerve, ki so nanjo prenesene, ter jih uporabljati za namene, določene s tem statutom.

(2) Prispevek posamezne nacionalne centralne banke se določi sorazmerno z njenim deležem v vpisanem kapitalu Evropske centralne banke.

(3) Evropska centralna banka prizna vsaki nacionalni centralni banki terjatev v višini njenega prispevka. Svet Evropske centralne banke določi denominacijo in obrestovanje teh terjatev.

(4) V skladu z drugim odstavkom tega člena lahko Evropska centralna banka zahteva dodatne devizne rezerve nad mejo, določeno v prvem odstavku tega člena, v mejah in pod pogoji, ki jih določi Svet v skladu s postopkom iz 41. člena tega statuta.

(5) Evropska centralna banka lahko ima in upravlja rezervne pozicije pri Mednarodnem denarnem skladu in posebne pravice črpanja ter omogoča združevanje teh sredstev.

(6) Svet Evropske centralne banke sprejme vse druge ukrepe, ki so potrebni za uporabo tega člena.

31. člen

Devizne rezerve nacionalnih centralnih bank

(1) Nacionalne centralne banke lahko opravljajo posle pri izpolnjevanju svojih obveznosti do mednarodnih organizacij v skladu s 23. členom tega statuta.

(2) Za vse drugo poslovanje z deviznimi rezervami, ki ostanejo v nacionalnih centralnih bankah po prenosih iz prejšnjega člena, in za transakcije, ki jih opravijo države članice z operativnimi deviznimi sredstvi, je nad mejo, ki se določi v okviru tretjega odstavka tega člena, potrebna odobritev Evropske centralne banke, da se zagotovi skladnost s politiko deviznega tečaja in denarno politiko Unije.

(3) Svet Evropske centralne banke izda smernice za olajšanje tega poslovanja.

32. člen

Razporeditev denarnih prihodkov nacionalnih centralnih bank

(1) Prihodki, ki jih ustvarjajo nacionalne centralne banke pri izvajanju nalog denarne politike Evropskega sistema centralnih bank (v nadaljnjem besedilu „denarni prihodki“), se na koncu vsakega poslovnega leta razporedijo v skladu z določbami tega člena.

(2) Višina denarnih prihodkov vsake nacionalne centralne banke je enaka njenemu letnemu prihodku, ustvarjenemu iz sredstev, ki jih ima nasproti bankovcem v obtoku in vlogam kreditnih institucij. Ta sredstva nacionalne centralne banke namensko razporedijo v skladu s smernicami, ki jih pripravi Svet Evropske centralne banke.

(3) Če Svet Evropske centralne banke po začetku tretje faze presodi, da struktura bilanc stanja nacionalnih centralnih bank ne dovoljuje uporabe prejšnjega odstavka, lahko Svet Evropske centralne banke ne glede na prejšnji odstavek s kvalificirano večino odloči, da se za obdobje največ petih let denarni prihodki izračunavajo po drugačni metodi.

(4) Znesek denarnih prihodkov nacionalne centralne banke se zmanjša za znesek obresti, ki jih ta nacionalna centralna banka plača za vloge, prejete od kreditnih institucij v skladu z 19. členom tega statuta.

Svet Evropske centralne banke lahko odloči, da se nacionalnim centralnim bankam izplača odškodnina za stroške, nastale z izdajanjem bankovcev, ali v izjemnih okoliščinah odškodnina za posebne izgube, nastale pri poslih denarne politike, ki jih opravljajo za Evropski sistem centralnih bank. Plačilo odškodnine se izvede v obliki, ki je po presoji Sveta Evropske centralne banke primerna. Te zneske je mogoče pobotati z denarnimi prihodki nacionalnih centralnih bank.

(5) Vsota denarnih prihodkov nacionalnih centralnih bank se razporedi nacionalnim centralnim bankam sorazmerno z njihovimi vplačanimi deleži v kapitalu Evropske centralne banke, ob upoštevanju kakršne koli odločitve, ki jo sprejme Svet Evropske centralne banke v skladu z drugim odstavkom 33. člena tega statuta.

(6) Obračun in poravnavo zneskov, ki so posledica razporeditve denarnih prihodkov, izvede Evropska centralna banka v skladu s smernicami Sveta Evropske centralne banke.

(7) Svet Evropske centralne banke sprejme vse druge ukrepe, ki so potrebni za uporabo tega člena.

33. člen

Razporeditev čistih dobičkov in izgub Evropske centralne banke

(1) Čisti dobiček Evropske centralne banke se prenese po naslednjem zaporedju:

a) znesek, ki ga določi Svet Evropske centralne banke in ki ne sme presegati 20 % čistega dobička, se prenese v splošni rezervni sklad največ do višine, ki je enaka 100 % kapitala;

b) preostali čisti dobiček se razdeli med delničarje Evropske centralne banke sorazmerno z njihovimi vplačanimi deleži.

(2) Če ima Evropska centralna banka izgubo, se primanjkljaj pokrije iz splošnega rezervnega sklada Evropske centralne banke in po potrebi na podlagi odločitve Sveta Evropske centralne banke iz denarnih prihodkov v določenem poslovnem letu sorazmerno z višino in do višine zneskov, porazdeljenih nacionalnim centralnim bankam v skladu s petim odstavkom prejšnjega člena.

VII. POGLAVJE

SPLOŠNE DOLOČBE

34. člen

Pravni akti

(1) V skladu s III-190. členom Ustave Evropska centralna banka sprejema:

a) evropske uredbe, kolikor so potrebne za izvajanje nalog, opredeljenih v prvi točki prvega odstavka 3. člena, v prvem odstavku 19. člena, 22. členu ali drugem odstavku 25. člena tega statuta, in v primerih, ki se določijo v evropskih uredbah in sklepih iz 41. člena tega statuta;

b) evropske sklepe, ki so potrebni za izvajanje nalog, zaupanih Evropskemu sistemu centralnih bank v skladu z Ustavo in tem statutom;

c) priporočila in mnenja.

(2) Evropska centralna banka se lahko odloči, da svoje evropske sklepe, priporočila in mnenja objavi.

(3) V mejah in pod pogoji, ki jih Svet sprejme po postopku iz 41. člena tega statuta, ima Evropska centralna banka pravico naložiti globe in periodične denarne kazni podjetjem, ki ne izpolnjujejo obveznosti iz njenih evropskih uredb in sklepov.

35. člen

Sodni nadzor in z njim povezane zadeve

(1) Sodišče Evropske unije preverja ali razlaga dejanja ali opustitve dejanj Evropske centralne banke v primerih in pod pogoji, določenimi z Ustavo. Evropska centralna banka lahko sproži postopek v primerih in pod pogoji, določenimi z Ustavo.

(2) Spore med Evropsko centralno banko na eni strani in njenimi upniki, dolžniki ali drugimi osebami na drugi rešujejo pristojna nacionalna sodišča, razen kadar je bila pristojnost prenesena na Sodišče Evropske unije.

(3) Za Evropsko centralno banko velja ureditev odgovornosti iz III-431. člena Ustave. Odgovornost nacionalnih centralnih bank je določena z nacionalnimi predpisi.

(4) Sodišče Evropske unije je pristojno za izrekanje sodb na podlagi arbitražne klavzule v pogodbah, ki jih sklene Evropska centralna banka ali ki so sklenjene v njenem imenu, ne glede na to, ali jih ureja javno ali zasebno pravo.

(5) Odločitev Evropske centralne banke o vložitvi tožbe pri Sodišču Evropske unije sprejme Svet Evropske centralne banke.

(6) Sodišče Evropske unije je pristojno za reševanje sporov glede izpolnjevanja obveznosti, ki jih nacionalnim centralnim bankam nalagata Ustava in ta statut. Če Evropska centralna banka meni, da nacionalna centralna banka ni izpolnila obveznosti po Ustavi in tem statutu, poda o zadevi obrazloženo mnenje, potem ko je tej nacionalni centralni banki omogočila, da predloži svoje pripombe. Če zadevna nacionalna centralna banka ne ravna v skladu z mnenjem v roku, ki ga določi Evropska centralna banka, lahko slednja zadevo predloži Sodišču Evropske unije.

36. člen

Zaposleni

(1) Svet Evropske centralne banke na predlog Izvršilnega odbora določi pogoje za zaposlitev v Evropski centralni banki.

(2) Sodišče Evropske unije je pristojno za reševanje vseh sporov med Evropsko centralno banko in njenimi uslužbenci v mejah in pod pogoji, ki so določeni v pogojih za zaposlitev.

37. člen

Poslovna skrivnost

(1) Člani organov odločanja in zaposleni Evropske centralne banke in nacionalnih centralnih bank tudi po prenehanju opravljanja svojih dolžnosti ne smejo razkriti informacij, za katere velja obveznost varovanja poslovne skrivnosti.

(2) Za osebe z dostopom do podatkov, ki so predmet pravno zavezujočega akta Unije, ki nalaga obveznosti varovanja skrivnosti, velja ta obveznost.

38. člen

Podpisniki

V razmerjih do tretjih oseb zavezuje Evropsko centralno banko vsako dejanje predsednika ali dveh članov Izvršilnega odbora ali podpis dveh zaposlenih Evropske centralne banke, ki ju predsednik ustrezno pooblasti za podpisovanje v imenu Evropske centralne banke.

39. člen

Privilegiji in imunitete

Evropska centralna banka uživa na ozemlju držav članic privilegije in imunitete, ki so potrebni za izvajanje njenih nalog, pod pogoji, določenimi s Protokolom o privilegijih in imunitetah Evropske unije.

VIII. POGLAVJE

SPREMEMBA STATUTA IN DOPOLNILNA PRAVILA

40. člen

Poenostavljeni postopek spreminjanja

(1) V skladu s tretjim odstavkom III-187. člena Ustave se lahko prvi, drugi in tretji odstavek 5. člena, 17. in 18. člen, prvi odstavek 19. člena, 22., 23., 24. in 26. člen, drugi, tretji, četrti in šesti odstavek 32. člena, točka a) prvega odstavka 33. člena in 36. člen tega statuta spremeni z evropskim zakonom:

a) na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropsko centralno banko ali

b) na priporočilo Evropske centralne banke in po posvetovanju s Komisijo.

(2) Drugi odstavek 10. člena tega statuta se lahko spremeni s soglasnim evropskim sklepom Evropskega sveta na priporočilo Evropske centralne banke in po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Komisijo ali na priporočilo Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Evropsko centralno banko. Te spremembe začnejo veljati šele, ko jih odobrijo države članice v skladu s svojimi ustavnimi pravili.

(3) Za priporočilo, ki ga pripravi Evropska centralna banka po tem členu, je potrebna soglasna odločitev Sveta Evropske centralne banke.

41. člen

Dopolnilna pravila

V skladu s četrtim odstavkom III-187. člena Ustave Svet sprejme evropske uredbe in sklepe, s katerimi določi ukrepe iz 4. člena, četrtega odstavka 5. člena, drugega odstavka 19. člena, 20. člena, prvega odstavka 28. člena, drugega odstavka 29. člena, četrtega odstavka 30. člena in tretjega odstavka 34. člena tega statuta. Svet odloča po posvetovanju z Evropskim parlamentom:

a) bodisi na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropsko centralno banko ali

b) na priporočilo Evropske centralne banke in po posvetovanju s Komisijo.

IX. POGLAVJE

PREHODNE IN DRUGE DOLOČBE ZA EVROPSKI SISTEM CENTRALNIH BANK

42. člen

Splošne določbe

(1) Zaradi posebne ureditve iz prvega odstavka III-197. člena Ustave se zadevni državi članici ne dodeljujejo pravice ali nalagajo obveznosti z naslednjimi členi tega statuta: 3. in 6. členom, drugim odstavkom 9., prvim odstavkom 12. in tretjim odstavkom 14. člena, 16., 18., 19., 20., 22. in 23. členom, drugim odstavkom 26. člena in 27., 30., 31., 32., 33., 34. in 50. členom.

(2) Centralne banke držav članic s posebno ureditvijo, kot so opredeljene v prvem odstavku III-197. Ustave, ohranijo pristojnosti na področju denarne politike v skladu z nacionalnim pravom.

(3) Skladno z drugim pododstavkom drugega odstavka III-197. člena Ustave izraz „države članice“ v 3. členu, drugem odstavku 11. člena in 19. členu tega statuta pomeni države članice, katerih valuta je euro.

(4) Izraz „nacionalne centralne banke“ v drugem odstavku 9. člena, drugem in tretjem odstavku 10. člena, prvem odstavku 12. člena, 16., 17., 18., 22., 23., 27., 30., 31. in 32. členu, drugem odstavku 33. člena ter 50. členu tega statuta pomeni centralne banke držav članic, katerih valuta je euro.

(5) V tretjem odstavku 10. člena in prvem odstavku 33. člena tega statuta izraz „delničarji“ pomeni nacionalne centralne banke držav članic, katerih valuta je euro.

(6) V tretjem odstavku 10. člena in drugem odstavku 30. člena tega statuta izraz „vpisani kapital“ pomeni kapital Evropske centralne banke, ki so ga vpisale nacionalne centralne banke držav članic, katerih valuta je euro.

43. člen

Prehodne naloge Evropske centralne banke

Evropska centralna banka prevzame tiste nekdanje naloge Evropskega monetarnega inštituta iz drugega odstavka III-199. člena Ustave, ki jih je zaradi posebne ureditve ene ali več držav članic treba še izvajati po uvedbi eura.

Evropska centralna banka svetuje pri pripravah za odpravo posebnih ureditev iz III-198. člena Ustave.

44. člen

Razširjeni svet Evropske centralne banke

(1) Ne glede na določbe prvega odstavka III-187. člena Ustave se kot tretji organ odločanja Evropske centralne banke ustanovi Razširjeni svet.

(2) Člani Razširjenega sveta so predsednik in podpredsednik Evropske centralne banke ter guvernerji nacionalnih centralnih bank. Drugi člani Izvršilnega odbora lahko sodelujejo na sejah Razširjenega sveta, vendar nimajo pravice glasovanja.

(3) Odgovornosti Razširjenega sveta so v celoti naštete v 46. členu tega statuta.

45. člen

Delovanje Razširjenega sveta

(1) Razširjenemu svetu Evropske centralne banke predseduje predsednik, v njegovi odsotnosti pa podpredsednik Evropske centralne banke.

(2) Predsednik Sveta in en član Komisije lahko sodelujeta na sejah Razširjenega sveta, vendar nimata pravice glasovanja.

(3) Predsednik pripravlja seje Razširjenega sveta.

(4) Ne glede na tretji odstavek 12. člena tega statuta Razširjeni svet sprejme svoj poslovnik.

(5) Sekretariat Razširjenega sveta zagotavlja Evropska centralna banka.

46. člen

Odgovornosti Razširjenega sveta

(1) Razširjeni svet:

a) izvaja naloge iz 43. člena tega statuta;

b) sodeluje pri svetovalnih nalogah iz 4. člena in prvega odstavka 25. člena tega statuta.

(2) Razširjeni svet sodeluje pri:

a) zbiranju statističnih informacij iz 5. člena tega statuta;

b) poročanju Evropske centralne banke iz 15. člena tega statuta;

c) oblikovanju potrebnih pravil za uporabo 26. člena tega statuta, navedenih v četrtem odstavku 26. člena tega statuta;

d) sprejemanju vseh drugih potrebnih ukrepov za uporabo 29. člena tega statuta, navedenih v četrtem odstavku 29. člena tega statuta;

e) določanju pogojev za zaposlitev v Evropski centralni banki iz 36. člena tega statuta.

(3) Razširjeni svet sodeluje pri pripravah, ki so potrebne za nepreklicno določitev deviznih tečajev valut držav članic s posebno ureditvijo glede na euro iz tretjega odstavka III-198. člena Ustave.

(4) Predsednik Evropske centralne banke obvešča Razširjeni svet o odločitvah Sveta Evropske centralne banke.

47. člen

Prehodne določbe za kapital Evropske centralne banke

V skladu s 29. členom tega statuta se za vsako nacionalno centralno banko določi ponder v ključu za vpis kapitala Evropske centralne banke. Ne glede na tretji odstavek 28. člena tega statuta centralne banke držav članic s posebno ureditvijo ne vplačajo svojega vpisanega kapitala, razen če Razširjeni svet z večino, ki predstavlja vsaj dve tretjini vpisanega kapitala Evropske centralne banke in vsaj polovico delničarjev, odloči, da mora biti vplačan minimalni odstotek kot prispevek za stroške poslovanja Evropske centralne banke.

48. člen

Odloženo plačilo kapitala, rezerv in rezervacij Evropske centralne banke

(1) Centralna banka države članice, katere posebna ureditev je bila odpravljena, vplača svoj vpisani delež kapitala Evropske centralne banke v enaki višini kakor centralne banke držav članic, katerih valuta je euro in prenese na Evropsko centralno banko devizne rezerve v skladu s prvim odstavkom 30. člena tega statuta. Znesek za prenos se določi tako, da se pomnoži vrednost v eurih po veljavnih deviznih tečajih tistih deviznih rezerv, ki so že bila prenesena na Evropsko centralno banko v skladu s prvim odstavkom 30. člena tega statuta, z razmerjem med številom delnic, ki jih je vpisala zadevna nacionalna centralna banka in številom delnic, ki so jih že vplačale druge nacionalne centralne banke.

(2) Poleg vplačila iz prejšnjega odstavka zadevna nacionalna centralna banka prispeva k rezervam Evropske centralne banke, k rezervacijam, ki so enakovredne rezervam in k znesku, ki ga je še treba vključiti v rezerve in rezervacije glede na stanje izkaza poslovnega izida na 31. december v letu pred odpravo posebne ureditve. Znesek prispevka se določi tako, da se pomnoži višino rezerv, kakršne so opredeljene zgoraj in navedene v potrjeni bilanci stanja Evropske centralne banke, z razmerjem med številom delnic, ki jih je vpisala zadevna nacionalna centralna banka in številom delnic, ki so jih že vplačale druge nacionalne centralne banke.

(3) Ko ena ali več držav postane država članica in njihove nacionalne centralne banke postanejo del Evropskega sistema centralnih bank, se vpisani kapital Evropske centralne banke ter najvišji znesek deviznih rezerv, ki se lahko prenese na Evropsko centralno banko, avtomatično povečata. Povečanje se določi z množenjem takrat veljavnih ustreznih zneskov z razmerjem – znotraj razširjenega kapitalskega ključa – med ponderjem zadevnih vstopajočih nacionalnih centralnih bank in

ponderjem nacionalnih centralnih bank, ki so že članice Evropskega sistema centralnih bank. Ponder vsake nacionalne centralne banke v kapitalskem ključu se izračuna po analogiji s prvim odstavkom 29. člena ter v skladu z drugim odstavkom 29. člena tega statuta. Referenčna obdobja, ki se uporabljajo za statistične podatke, so enaka tistim, ki so se uporabila za zadnjo petletno uskladitev ponderjev po tretjem odstavku 29. člena tega statuta.

49. člen

Izjeme od 32. člena tega statuta

(1) Če po začetku tretje faze Svet Evropske centralne banke odloči, da uporaba 32. člena tega statuta bistveno spremeni relativni prihodkovni položaj nacionalnih centralnih bank, se znesek prihodka, ki se jim porazdeli v skladu z 32. členom tega statuta, zmanjša za enoten odstotek, ki v prvem poslovnem letu po začetku tretje faze ne sme presegati 60 % in se za vsako nadaljnje poslovno leto zmanjša za najmanj 12 odstotnih točk.

(2) Prejšnji odstavek se uporablja največ pet poslovnih let po začetku tretje faze.

50. člen

Menjava bankovcev v valutah držav članic

Po nepreklicni določitvi deviznih tečajev v skladu s tretjim odstavkom III-198. člena Ustave Svet Evropske centralne banke stori vse potrebno, da nacionalne centralne banke zamenjajo bankovce v valutah držav članic z nepreklicno določenimi deviznimi tečaji po njihovi nominalni vrednosti.

51. člen

Uporaba prehodnih določb

Če gre za državo članico s posebno ureditvijo in dokler take države članice obstajajo, se uporabljajo določbe od 42. do 47. člena tega statuta.